

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๙/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ผู้อุทธรณ์ : นายสมบวน เสมอภาค
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายสมบวน เสมอภาค ผู้อุทธรณ์ ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งช่างปูน ระดับ ๓ โรงเรียนบ้านแพงพวย อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ยื่นแบบคำขอลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำของส่วนราชการและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อจากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๖ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๘๓/๓๘๐๐ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๕๘๖๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ แจ้งว่าตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรซึ่งเป็นหลักฐานเบื้องต้นของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แจ้งเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ และบัตรประจำตัวประชาชน ระบุวัน เดือน ปีเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖ ถือว่าเป็นผู้เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๖ จึงเป็นเหตุให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง บันทึกลงเป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๖ แม้หลักฐานอื่นระบุวันเดือนปีเกิดเป็นวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๖ (ยกเว้นในสำเนาบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อเป็นวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ ซึ่งน่าจะเป็นความคลาดเคลื่อน) แต่การแก้ไขวันเดือนปีเกิดให้เป็นวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๖ ไม่อาจแก้ไขตามที่ขอได้ เพราะเอกสารหลักฐานเดิมของกรมการปกครองเป็นที่น่าเชื่อถือมากกว่า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙/๒๕๕๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๘๓/๔๔๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งผลการพิจารณาการแก้ไขวันเดือนปีเกิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทราบ ผู้อุทธรณ์ยื่นขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดอีกครั้งหนึ่งตามแบบคำขอฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ พร้อมเอกสารหลักฐาน โดยครั้งนี้ขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๘๓/๔๔๗๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ เหตุผลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แก้ไขวันเดือนปีเกิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งช่างปูน ระดับ ๓ โรงเรียนบ้านแพนพวย อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ยื่นแบบคำขอลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๖ ต่อมาได้รับแจ้งว่าไม่สามารถแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อให้ได้ โดยให้เหตุผลว่าตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรซึ่งเป็นหลักฐานเบื้องต้นของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แจ้งเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ และบัตรประจำตัวประชาชน ระบุเพียงปีเกิด คือ พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖ ถือว่าเป็นผู้เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๖ จึงเป็นเหตุให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง บันทึกเป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๖ ผู้อุทธรณ์เกษียณอายุราชการแล้วเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ และประสบปัญหาเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ เนื่องจากข้อมูลวันเดือนปีเกิดในบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อไม่ตรงกับหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ผู้อุทธรณ์จึงยื่นคำขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙/๒๕๕๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงส่งเรื่องมายังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับกรณีนี้ว่า หลักฐานทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (ซึ่งระบุว่าเกิดปี พ.ศ. ๒๔๙๖) และบัตรประจำตัวประชาชน (ซึ่งระบุวันเดือนปีเกิดเป็น พ.ศ. ๒๔๙๖) เป็นเอกสารเดิมและเป็นเอกสารที่น่าเชื่อถือมากกว่าเอกสารอื่น เช่น หนังสือโรงเรียนบ้านแพงพวย ที่ ๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (ซึ่งระบุว่าเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๖) และสำเนาบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ (ซึ่งระบุว่าเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕) ซึ่งเกิดขึ้นภายหลัง และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖ ถือว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๖ เห็นว่าการเขียนรายการบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อดังกล่าวน่าจะมีความคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างได้พ้นจากราชการไปแล้วว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๓ กำหนดว่าหากทะเบียนประวัติของผู้นั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใด ให้ส่วนราชการนั้นดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดอีกครั้งหนึ่ง จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยไม่ระบุวันและเดือนเกิด ดังนั้น จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ซึ่งเป็นผู้ครอบครองทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำของผู้อุทธรณ์จะต้องเป็นผู้พิจารณาในขั้นต้นก่อนว่าจะแก้ไขวันเดือนปีเกิดให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามที่มีคำขอได้หรือไม่ การที่หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ขอส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาโดยไม่ได้พิจารณาและมีคำสั่งในขั้นต้นก่อน จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายตรวจดูพยานหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ ส่งมาเพื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ขอแก้ไข

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙/๒๕๕๗

วันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อ จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ การที่จะวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดเมื่อใดต้องยึดถือหลักฐานที่เชื่อถือได้ของทางราชการเป็นหลัก โดยหลักฐานสำคัญลำดับแรกคือ สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิด เพราะเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้แก่ประชาชนทุกคนเพื่อแสดงรายการข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดของบุคคลโดยตรง แต่กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ไม่มีสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดมาแสดง จึงต้องพิจารณาโดยยึดถือหลักฐานทะเบียนบ้านเป็นหลัก ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลักฐานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อุทธรณ์ ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงเชื่อได้ว่าผู้อุทธรณ์เกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ตามที่ขอแก้ไข

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ แก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติลูกจ้างประจำและบัตรลูกจ้างประจำรายชื่อของผู้อุทธรณ์ จากเกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เป็นเกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ตามที่ผู้อุทธรณ์ขอแก้ไข

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์